

Қишлоқ

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-иқтисодий газетаси

ЖАЁТИ

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Qishloq HAYOTI

№ 3 (6.216). Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ СОНДА:

"САРИБЕЛ" ЯЙЛОВЛАРИДА

Чорвадорлар ширкатнинг афзаллигини йилдан-йилга кўпроқ ҳис этиб бормоқдалар. Кейинги икки йилдан бери чўпонлар қилаётган меҳнатларининг самарасига иштиёқлари балинд бўляпти. (1-2-саҳифаларда)

ХАТОЛАР ТУЗАТИЛАДИМИ?

Хуллас, Данғарада дўппини олиб қўйиб, обдон ўйлаб кўришга арзиғулик вазият юзага келган. Бу ҳолатда "Данғара довуғи тикланадими" деган саволни кўндаланг қўйиб ҳам очғи, сал эриш туолади. Аммо... (1-2-саҳифаларда)

"ТОПГАНИНГИЗ ТҮЙГА БУЮРСИН"

Кувончлари чексиз орлотсойликларнинг орзу-ўйлари рўёбга чиқиб, Тиркаш бувага ўхшаш қариялари ҳар доим тўйларнинг бошида бўлайлик, дея эзгу ният қилмоқдалар. (1-4-саҳифаларда)

КУННИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

- "Ўзвесаабзавотнавуруғлари" уюшмасининг уруғчиликни ривожлантириш, республика ҳўжаликларини юқори сифатли уруғлар билан таъминлаш ва экспортга чиқариш ҳамда тасарруфдоғи ҳўжаликларни иқтисодий жиҳатдан барқарорлаштириш бўйича олиб бораётган ишлари Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлигининг ҳайъати йиғилишида кўриб чиқилди. Республика Бош вазирининг ўринбосари - Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирини - Агросаноат комплекси раҳбари Т.Холтоев олиб борган мажлисда қишлоқ ҳўжалигига алоқадор бошқа муҳим масалалар ҳам муҳокама этилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.
- Хатирчи туманида «Алишер Навоий-шеърят мулкнинг султони, маънавий гултожи» мавзусида илмий-назарий анжуман бўлиб ўтди.
- Бухоро вилоятининг Когон туманида қишлоқ ҳўжалиги мутахассислари тайёрлайдиган касб-хунар коллежи фойдаланишга топширилди. Янги ўқув юрти бунёд этиш учун 650 миллион сўм, замонавий ускуналар, компьютер ва бошқа ўқув жиҳозлари учун эса 50 миллион сўм маблағ сарфланди.
- Қизилтепа туманидаги «Ўзбекистон» ширкат ҳўжалигининг «Майита» қишлоғида янги шифо маскани фойдаланишга топширилди. 36 миллион сўмлик маблағ сарфланган ушбу қишлоқ врачлик пункти беморларни қабул қила бошлады.
- Янги асрнинг биринчи кунлариданоқ пойтахтимизнинг ҳоқ марказида яна бир ажойиб «Бизнес марказ» фаолият кўрсата бошлады.
- Термизда йилига эллик минг онали кўриқдан ўтказадиган «Она ва бола» скрининг маркази иш бошлады.
- Самарқанддаги «Самкочавто» кўшма корхонасида чиқаётган замонавий микроавтобуслардан яна қирқтаси шаҳардаги тўртта йўналиш бўйича ҳаракатлана бошлады.

СИФАТ - БОШ МЕЗОН

Сир эмаски, ўтган йил мамлакатимиз деҳқонлари учун осон кечмади. Минтақада об-ҳавонинг нисбатан қуруқ келиши зироатчилик тизимидоғи деярли барча соҳани мушкул аҳволга солиб қўйди. Айтиш мумкинки, сув танқислиги айрим жойларда ҳосилдорлик салмоғига жиддий лугур етказди. Бу ҳол, айниқса, пахтачиликта яққол кўзга ташланди. Аксарият вилоят, туман ва ҳўжаликларда белгиланган миқдордоғи ҳосил етиштирилмади. Натижада тажрибали бободехқонлар ҳам пахта топшириш бўйича йиллик режани бажаришда аввалги йилга нисбатан анча ортада қолди кетди. Шу мезонда, ўтган йили пахтачиликта дуч келинган муаммолар сабабини тушуниш мумкин.

Бирок, соҳада шундай камчиликлар ҳам борки, уларнинг илдизи жойларда ишни замонавий талаблар асосида ташкил этмаганликка, бошқача айтганда, ҳўкуматимизнинг аграр ислохотларни чуқурлаштириш борасидаги муҳим қарор ва кўрсатмаларини изчил бажармаганликка бориб тақалади.

Бинобарин, ҳозирга қадар бу борада ҳўкуматимиз томонидан кўрилатган муҳим чоратадбирларга қарамай, пахтачилик, галлачилик соҳаларида, айниқса, гўза уруғчилигида деярли ўнгиланиш, яхшиланиш ҳолати кузатилмади. Боз устига, жойларда гўзани навлар бўйича жойлаштириш ва навларни янгилаш бўйича ўзбошимчилик, ўзбилармонлик билан иш тутилди. Асосий майдонларга ҳам сифати кафолатланмаган, ҳосилдорлиги паст, истиқболсиз гўза навлари кирди.

Айни вақтда мамлакатимиз пахтачилик соҳасида илгор тажрибага эга Андижон ва Фарғона вилоятларида ҳам жаҳон бозорига ўнчалик харидоригр бўлмаган ана шундай навларнинг экилаётганига афсусланарли ҳолдир. Маълумотларга қараганда, айрим вилоятларда ўзбошимчилик билан экиб етиштирилган гўза нав пахта толасининг сифатини халқаро талабларга мос, деб бўлмади. Айтиш жоизки, фақат белгиланган топширик бажарилганини ўйлаб уюладиган бундай ҳам ашё хирмонлари ўзбекистон пахтаси довуғига соя ташлаши мумкин.

Бугунги кунда пахтачиликда юқори сифатли тола берадиган, эртапишар, серҳосил гўза навларини яратиш, маҳаллий шарт-шароитлардан келиб чиққан ҳолда танлаб экиш долзарб масала бўлиб турибди. Шу жиҳатдан қаралганда ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «2001 ҳосил учун гўзани навлар бўйича жойлаштириш ҳамда навларни янгилашни тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ва «2001 йил ҳосили пахта ҳам ашёси ва бошқоқли экинлар дони харид нархлари тўғрисида»ги қарорлари соҳа меҳнаткашлари учун айни мудоао бўлди.

Мазкур ҳужжатларда мамлакатимизнинг аксарият майдонларига пахта ва бошқоқли дон экинларининг ўз сифат параметрлари бўйича жаҳон бозори талабларига жавоб берадиган, тезпишар ва серҳосил навларни жойлашти-

риш, гўза ҳосилдорлиги ва сифатини оширганлиги учун махсулот етиштирувчиларни рағбатлантиришни кучайтириш, пахтачилик ва галлачилик ҳўжаликларининг молиявий аҳолини мустаҳкамлаш асосий мақсад қилиб қўйилган.

Мазкур қарорлар Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон Фанлар академияси, Ўзбекистон қишлоқ ҳўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази зиммасига гўза селекцияси ва уруғчилиги соҳасидаги илмий изланишларга доир ишларини янада изчилик билан амалга ошириш, уруғлик материалнинг нави ва экиш шартношлари устидан зарур назоратни қатъий таъминлаш вазифаларини юклайди.

Жумладан, гўзанинги янги, истиқболли ва маҳаллийлаштирилган навларини кўпайтирувчи элита-уруғлик ҳўжаликлари ишини алоҳида назорат қилиш, толасининг сифати бўйича жаҳон бозори талабларига жавоб берадиган, тезпишар, юқори ҳосилли, касаллик, зараркунанда ҳашаротлар ва экстремал шартношларга чидамли навларни кўплаб эретиш ва тез орада ишлаб чиқаришга жорий этиш юзасидан ҳам муайян топшириқлар берилган.

Ҳўжатларда мамлакатимизда гўзанинги рўйхатдан ўтказилган ва истиқболли навларини жойлаштириш юзасидан аниқ кўрсатмалар бор. Бу кўрсатмалар маҳаллий экин майдонларининг мелiorатив ҳолати, тупроқ-иклим шaroити ва тажрибали деҳқонларнинг тақлифларидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилган дастурга асосан тузилган. Уларда қайси вилоят қайси навдан қанча миқдорда, қанча гектарга экиши аниқлаб берилган ва тасдиқланган.

Мутахассисларнинг фикрича, қишлоқ ҳўжалиги корхоналари учун жорий йил ҳам об-ҳаво нисбатан ноқулай келиши, хусусан, жойларда сувга бўлган эҳтиёж ортиши мумкин. Бу эса экинни ўз вақтида экиш, чигит суви берилишига ҳоҳат қолдирмаган ҳолда тупроқ намлигидан унумли фойдаланиш зарурлигини таъкид элади. Шу боис тегишли тақлифотлар вилоятларга ажратилган уруғлик чигитини гўза селекция навларининг жойлаштириш бўйича тасдиқланган дастурга мувофиқ шу йилнинг 15 февралига қадар етказиб бериши лозим.

Шунингдек, ҳўжатларда бу йил кўтарила-жақ ҳосилнинг - пахта ҳам ашёси ва бошқоқли дон экинларининг харид нархлари аниқ белгиланган. Масалан, стандарт талабларга жавоб берадиган пахта ҳам ашёси учун ҳақ тўлаш харид нархларидан чегирилган билан амалга оширилади. Бунда доланинги микро-нейр кўрсаткичи - дағаллик даражаси халқаро стандартларда белгиланган миқдор - бош мезон бўлиб хизмат қилади.

Энг муҳими, тасдиқланган давлат харидлари ҳақидан ортиқ ишлаб чиқарилган пахта толаси ва бошқоқли дон экинлари ҳам ашёси тайёрлаш бўйича топширик бажарилган тақдирда шартномавий нархларда сотилади. Бу эса деҳқоннинг ўз меҳнати натижаларидан моддий манфаддорлигини янада оширади.

Ўқтам ДҮСТӨР, Ўза муҳбири.

ЯНГИ АСР ФАРЗАНДЛАРИ

- Қадамнинг қутлуг бўлсин, болажон!

Б. АКРАМОВ сурат - лавҳаси.

КЕНГАШ ЙИГИЛИШИ

Назорат органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгашининг навбатдоғи мажлисида назорат органларининг янги йилги фаолиятининг режалаштириш масалалари кўриб чиқилди.

2001 йилда Республика кенгаши томонидан ҳўжалик юретиш субъектларининг назоратини тартибга солиш масалалари кўриб чиқилишига асосан, назорат органлари ва Президент фармонларининг сўзсиз ижросини таъминлаш, назоратчиларнинг ҳўжаликлар фаолиятига асоссиз аралашувига йўл қўймайлик юзасидан ўрнатилган назоратнинг кўнайитирилиши таъкидланди.

Кенгаш йиғилишини унинг раиси - Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Алимов олиб борди. Йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.Азимов, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг ахборот-таҳлил бошқармаси бошлиғи Г.Саидова иштирок элди.

МАҚСАДЛАР АНИҚ, ЙЎЛИМИЗ РАВШАН

Элга кирган, дилга қиради, деганлари чин экан... Янги йилнинг биринчи кунини Мустақиллик майдони, пойтахтимиздаги диққатга сазовор жойларда, вилоятлардаги турли шаҳарлар ва қишлоқлар ахли билан мулоқотда бўлган ҳар бир киши Ўзбекистон деб аталмиш мамлакатнинг одамлари фикру ҳаёлидаги пок ниятларини, орзу-умидларини дарҳол англаб олиши қийин эмас эди.

Ўзбекистон халқига Янги йил табриғида қайд қилганларидек, "Асрлар ва минг йилликлар алмашадиган, инсоният янги даврга қадам қўйдиган бундай ноёб ва тарихий лаҳзалар гувоҳи бўлиш - барчамизга Оллоҳ таоло насиб этган улуг инъом, катта бахтдир". Шу тариқа эски йил, XX аср, иккинчи мингйиллик мезонига эзо тутди, тарих бўлиб қолди. Барча давлатлар, турли халқлар, турфа миллатлар, шу жумладан, Ўзбекистонимиз ахли ҳам тақдирда неки бўлса, ҳамма-ҳаммасини кўришди. Бундай воқеаларнинг ҳозир эсласак, улар гоҳ ҳуш, гоҳ но-ҳуш таассуротларни уюғатади. Эндиликда улар ўтмишга айландилар.

Хавфда ҳеч нарса исзис йўқолмайди. Ўтмиш ана шу яхши ва ёмон ҳодисаларнинг мангу хотиротларидир. Бу даврга нафақат мамлакатлар иқтисодиётига, мол-мулкига, бойлиғига, турмуш-турмушига, бийликка, одамлар жисмига, уларнинг маънавиятига, руҳиятига, қадриятига, маданиятига ваҳидиёна таъовузлар ҳам қилинди.

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди. Натижада, салоҳияти бекиёб ўзбек халқи истиқболга яна буюк ишонч билан боқа бошлады. Шу маънода, XX аср биз учун мустақиллик асри бўлиб қолажақ.

Мана ўн йилдирки, иқтидорли, маънавий бой, маданият ва ҳўқуқий тарихга эга бўлган халқимиз истиқлол офтобининг ҳаётбахш нурларидан баҳраманд бўлмоқда. Ўн йиллик тарих уммонида бир томчиدير. Лекин, унинг моҳияти ва мазмунини ҳисобга олсак, ҳозирги ҳар бир кунимизнинг йилларга татиғулик эканлигини эътироф этамиз.

Янги юзийлик билан юз кўришган халқимизнинг ўз тараққиёт-йўлини белгилаб олганиги ҳам

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

БИЗ ШУНДАЙ ХАЛҚМИЗ

Тўй - миллий урф-одатларимиз орасида энг чиройли ва эсда қоладиган удуимиздир. Ота-онанинг бирдан-бир орзуси фарзандлар бахту камолини кўришидир. Шу боис бўлса керакки, тўйга тайёргарлик фарзанд туғилган кундан бошланади.

Албатта, тўйларнинг барча харажатлари даромадга келиб тақалади. Бир кам юз

кил этиши, табиий. Фарбнинг тўкин давлатида яшаётган ўзига тўқ оила ҳам бугун ўттиз-қирқ чоғли меҳмон чақириб, тўй қиялпти. Харажатлари ҳам шунга яраша. Улар нари борса, икки марта тўй қилса, бизникиларда тўртта ўйил бўлса саккиз марта тўй қилиши мумкин. Харажатлари пулга чакса, бир ҳисобчининг анча вақт боши қотиши таъин. Иккинчи томони борки, фарбдаги тўй билан

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

ДЕҲҚОН МАНФААТИ-ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

Даврнинг энг долзарб муаммоларидан бири, қишлоқ ҳўжалиги соҳасидаги иқтисодий ислохотларнинг жаддалаштиришга қўмақлашиш эканлиги, ҳеч кимга сир эмас. Бу борада ҳақиқий ер эгалари - мустақил фермерлар ҳаракатини қўллаб-қувватлаш ҳўқуқ-тартибот идораларига ҳам боғлиқдир.

Чунки, аксарият қишлоқ мулкдорлари ҳўқуқий ва амалий ёрдамага муҳтож. Кейинги пайтларда прокуратура ҳодимлари айнан шу масала билан кенг кўламда жиддий шуғуланмоқда. Сурхондарё вилояти Музабот туман прокуратураси идораларида ҳар ойнинг биринчи ва охириги шанбаси "Тадбиркорлар кўни" деб эълон қилинган ва унинг ижроси алоҳида назоратга олинган. Шу пайтгача ҳақ-ҳўқуқлари баъзи шахслар томонидан поймол қилинган фермерларнинг қонуний талаби қондирилмади. Масалан, галла ўрим-йиғимини мавсумида С.Сатторов номли фермер ҳўжаликлари уюшмасидаги "Бободехқон" фермер ҳўжалиги бошлиғи С.Ражабов ва "Жасур" фермер ҳўжалиги бошлиғи У.Аматов томонидан шикоятлар тушди. Уларда етиштирилган шартномадагидан ортиқча галла махсулотларини уюшма қайтариб бераётганлиги айтилган эди. Бу масала юзасидан текширишлар ўтказилиб, фермерларнинг ҳақлари ундириб берилди.

Шунингдек, "Фўкарларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун ижросини таъминлаш борасида текширувлар ўтказилиб, ариза ва шикоятлар ўрганиб чиқилди. Мисолларга мурожаат қилайлик. Шу йилнинг дастлабки ярим йиллиғида "Туркистон" ҳўжалиғи жами 237 та ариза ва мурожаатлар келиб тушган бўлиб, уларни кўриб чиқишда қонун талаблари қўпол равишда бузилган. Худди шундай қонунбузарликлар "Кўнғирот" ва А.Қодирий номлидаги ҳўжаликларда ҳам содир этилган. Натижада, фўкарлар мурожаатлари билан лозим даражада шуғуланмаган масъул кишилар жазога тортилди. (Давоми 2-бетда)

дейишарди. Афсус, бундай бўлмади. Йиллик режа 93 фоиз борганда, бу ерда "от сурадиган майдон"нинг ўзи қолмади. Умуман, туман сўнгиги беш йилда режадагидан оз эмас, кўп эмас - 27 миң 212 тонна пахта ни кам етиштирди. Узи нима гап? 90-йиллар бошида вилоят пахта қаровининг олдинги сафларига юрган, ўзининг миришкор деҳқонлари билан довуғ тарафтан данғараликларга нима бўлди? *Эгри ўтирсанг ҳам тўғри

данғараликлар ҳам эмас. Бу муаммолар водийнинг кўпгина туманларига хос. Даласи Данғара далаларига туташ, ер, сув шaroитлари деярли бир хил қўшни Учкўприк, Фуркат, Бешарик туманларида ҳам шўрхоқ, захкаш майдонлардан кўп бўлса кўпки, оз эмас. Хар учала туман пахтакорлари бу йил енг шимариб, табиат инжиқликларига ўзларининг кўп йиллик тажрибаларини қарама-қарши қўйиб, қоқоқлик доғини ювдилар. (Давоми 2-бетда)

ТАҲЛИЛ

Данғара туманида уч йилдирки, пахта тайёрлаш йиллик режаси бажарилмади. 1998 йилда йиллик режа 61 фоизда қолиб кетган бўлса, 1999 йили 76,9 фоизни ташкил қилди. Фарғонада пахта йили бўлди" дейилаётган ўтган йилда эса... Тўқсонга етганда чўлтоқ отлар ҳам югуради,

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

КОРАКЎЛЧИЛИК

Бош пудратчи Норқул Облоқов ердан 80 центнердан, кўплаб пудратчилар 50-60 центнердан ҳосил кўтардилар. Мамлакатимизда дон етиштиришга эътибор йилдан-йилга кучайди. Уруғлик имкониятлари кенгайяпти. Бунан пули бериш масаласи ечилди. Андижон уруғчилиги тажрибаси қўлланиляпти. Бу яхши самара бераётир. Гибрид навидан 80 центнергача ҳосил олинапти. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг "Қишлоқни лизинг шартномаларида қишлоқ ҳўжалиги техникаси билан таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори ҳаётийлиғи билан қадрлидир. Бу ҳўжат галлачиликни ривожлантиришга ҳам кенг имкониятлар яратиб беради. -Туман галлакорлари янги йилда хар гектар майдондан 80 центнердан дон ёхуд Голландия галлакорларидек юқори ҳосил йиғиштириш олиш тадбирларини кўришмоқда. Қизилқум бағрида хизмат қилаётган чорвадорларимиз йилни намунали яқунламоқдалар. - дейди туман ҳўкимиси С. Осанов. - 162800 бош совлиқдан 176140 та кўзи олишга эришдилар. Бу ҳар юз бош совлиқдан 108 тадан кўзи олинди, деган гап. (Давоми 2-бетда)

СИРДАРЁЛИКЛАР АҲДИ ҚАТҲИЙ

Сирдарёликлар ҳам эмас. Бу муаммолар водийнинг кўпгина туманларига хос. Даласи Данғара далаларига туташ, ер, сув шaroитлари деярли бир хил қўшни Учкўприк, Фуркат, Бешарик туманларида ҳам шўрхоқ, захкаш майдонлардан кўп бўлса кўпки, оз эмас. Хар учала туман пахтакорлари бу йил енг шимариб, табиат инжиқликларига ўзларининг кўп йиллик тажрибаларини қарама-қарши қўйиб, қоқоқлик доғини ювдилар. (Давоми 2-бетда)

РАИСНИНГ "ИЧИ"ДАГИ ГАПЛАР

Шунингдек, "Фўкарларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонун ижросини таъминлаш борасида текширувлар ўтказилиб, ариза ва шикоятлар ўрганиб чиқилди. Мисолларга мурожаат қилайлик. Шу йилнинг дастлабки ярим йиллиғида "Туркистон" ҳўжалиғи жами 237 та ариза ва мурожаатлар келиб тушган бўлиб, уларни кўриб чиқишда қонун талаблари қўпол равишда бузилган. Худди шундай қонунбузарликлар "Кўнғирот" ва А.Қодирий номлидаги ҳўжаликларда ҳам содир этилган. Натижада, фўкарлар мурожаатлари билан лозим даражада шуғуланмаган масъул кишилар жазога тортилди. (Давоми 2-бетда)

"ЎҚИМАСАН БЎЛМАЙДИ..."

Бундай фожиалар инсонларни лаёқатсизликларга, мунофиқликларга, хийнатларга бошлади, келажакдаги ҳаётни сароб қилиб қўйди. Ана шундай бир машўм вазиятда жабрдийда юртдошларимизнинг юмўк кўзлари очилди, ўзликка қайтишдек хилқатдан миллион-миллион юраклар ҳап-риқиб кетди. Мустақиллик қуёши балқиб чикди.

БУНИ ХАЁТ ДЕЙДИЛАР...

ЕР КИМНИКИ?

Қишлоқда бир ҳовлида турадиган амаки-жиянларни билардим. Жиян уруш йилларининг бошида туғилган. Фронтта кетган отасидан қорахат келган, онаси ўзга қишига турмушга чиққан.

Ҳали ёшига етмаган норасида жиян амакиннинг оиласида воёга етди. Уйланди. Йиллар ўтиб уларнинг оралари бузилди. Садокатта дарз кетди. Улғайиб отасидан қолган ҳовлига эга бўлган жиян айрим бузғунчи одамларнинг гапи билан томорқа ер устида ҳам амакиси билан келишолмай қолди. Мақсади - томорқани тенг бўлиб олиш эди. Табиийки, катта рўзгор эгаси бўлган амаки бу "шарт"га кўнмади. Орага маҳалла-қўй қўшилди. Даъвогар инсофга қақирлади. Бўлмади. Ора-орада икки-уч муштлашди ҳам бўлди. Амаки ўқинди, қаргади. "Етим кўзи асрадим, оғзи-бурним мой бўлди, етим бола асрадим оғзи-бурним қон бўлди". Йиллар шу зайл ўтаверди. Борди-келди узинганига ўн йиллар бўлиб қолди. Амаки хафакон хасталигига, жиян эса инсултига йўлиқди. Оёқлари касалхонадан бери келмай қолди. Бу орада жияннинг фарзандлари ҳам воёга етиб, ҳовли тагин-да торлик қила бошлади. Сал совуған эски можаро қайта "қўзағалди". Нар и борса тўрт қадам келадиган орадаги жой "сеники, меники" бўлиб, икки томонни ҳам қолдан тойдирди.

Инсулт қайталанди. Жиян эллик ёшга ҳам кўрмади. Орадан беш-олти йил ўтиб, амаки ҳам ёруғ дунё билан видолашди... Шуларни эслаб қайсибир китобда ўқиганим ёдимга тушади. Бир одам дебди: - Бу ер - меники! Иккинчиси даъво қилибди: - Йўқ, меники! Ер дебди: - Ҳар икковинг ҳам меникисан! Яқуний ҳулоса ўзингизга ҳавола, азиялар!

Дилмурод ЖАББОРОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

ЙЎҚЛАДИ-Ю, СЎРАМАДИ

Бунга кўп йиллар бўлди. Туманда ўтказилган йиғилишлар одатда бақирик-чақирик билан бошланиб шу тахлит тугарди.

Раҳбарлардан бирини гап билан олиб бориб келаятган биринчи раҳбар кимнидир эслаб қолди ва "Кани у? Дарров менга топинлар! Ерининг тағида бўлса ҳам ҳозир етиб келсин!" деб йиғилишда олдинги қаторда ўтирган маъмул ходим Гайбулла Алиқоновга юзланди.

Гайбулла ака ҳам ўрнидан сапчиб турди-ю, хонасига кириб, телефонга ёпишди. Аммо, кимни чақириб керак эди, биринчи раҳбар айтмади-ку. Ким бўлиши мумкин? Кириб сўраб бўлма-са...

Гайбулла аканинг боши қотди. Қайтиб кирмасликнинг ҳам иложи йўқ, чунки, йиғилиш қарорини ёзиш унга қиялатилган. Хуллас, нима бўлса бўлди, дея Гайбулла ака юрагини ҳовучлаб, йиғилишга қайтиб кирди. Хайриятки, йиғилиш давомида ҳам, ундан кейин ҳам биринчи раҳбар сўраган одамни қайта йўқламади.

О.СУЛТОНОВ

ҚАРҒИШГА ЙЎЛИҚМАНГ

Аклизмизни таниганимиздан буён ҳаёт тарзимиз шу: яхши сўз, яхши амал ва айни дамда ёмон сўзу шунга монанд гуноҳ.

Айниқса, кўпича, баъзан билиб-билмай атрофимиздагиларнинг кўнглини бир оғиз ноҳўя сўзимиз билан ранжитиб қўямиз.

Оқибатда, айримлари индамай, дили оғриб кетса, айримлари эса яхшигина жавоб қайтаришга улғурди. Аммо, яна айримлар...

Кўшим Раҳима хола илгари жанжал чикармай, кунни ўтказса оламсади. Ғижолилаб қолмаган қўшини, таниши, қариндошлари йўқ эди, ҳисоб. Яна маҳаллада ким кимни нима деган - ҳамма янголларнинг бошланиш нуқтаси ҳам унинг уйи эди. Ана шундай пайтларда қўшни маҳалладаги Содикжон исмли кишининг хотини суқоёқ экан, деган гап-сўз тарқалди. Кимдир ишонмас, кимдир "Шамол бўлмаса, дарахт учи кимирламайди" деб қўл силтарди. Аммо, тез орада бу бор-йўғи қўшнимнинг навбатдаги игвоси эканлиги маълум бўлиб қолди. Лекин, Содикжон хотини билан ажрашган экан...

Бир кунни тонга ўша аёл Раҳима холянинг дарвозаси олдида ер муштлаб йиғлаётганини кўрдик. Хола эса дарвозасини қулфлаб ичкарида ўтирганини билардим. Шўрлик аёл эса алам билан фарёд чикарди:

-Илоҳ, болаларимни сарсон қилган сендай жувонмарг болаларинг дарвида қуйиб адо бўл...

Шу ерга йиғилганлар аёлни шаштидан қайтишга, муҳими, қарғамасликка чикарарди.

Қарангки, кўп ўтмай, Раҳима холянинг икки ўғли фалокатга йўлиқди: автохалокат туфайли ногирон бўлиб қолди. Ягона қизининг уйига ўт тушди. Раҳима холянинг эса фиғони фалак.

Нодира ЭШХУЖАЕВА

"ҚАСОСКОР" МАЙНА

Қишлоқ яқинидаги қирда қўй боқиб юрган Холбой билан Кўчқор ер ҳайдаётган трактор ортидан қурт-қумурсқа тергилаб юрган қушлардан бирини ушлаб олишди. Бунини нима қилсам экан, дея роса ўйлашди.

Шўхликларни тутди шекилли, трактордан тушиб қолган, мой-да нивган латтани қушининг оғзига боғлашди. Сўнгра гугурт чақиб, олов ёқишди. Олов ёқишди-ю, майнани осмонга отишди. Қуш ҳам тўпна-тўғри қишлоқ томонга учиб кетди.

Аваллига мазаза қилиб қушлаётган болаларнинг нафаслари аста-секин ичкарига туша бошлади. Негаки, қўздан тобора уқлашаётган олов учор тўпна-тўғри Кўчқорларнинг пичан гарамига қараб борар эди. Ана, олов бир зум кўринмай ҳам қолди. Аммо, кўп ўтмай гарам тепасида аланга ўйнай бошлади.

Шумтақалар қишлоққа халлослаб етиб келганларида катта олов атрофида одамлар бақириб-чақириб юришарди. Дарахт тепасидаги шохга ўралиб қолган латта тутаб турар, уни чуғурлаб чўқилаётган майна эса Холтой билан Кўчқорга анча таниш эди. У ҳар замонда қалайсизлар, дегандек сайраб қўяди.

Ўқтам ҚУРБОНОВ

"Лимон-Лайн" масъулияти чекланган жамиятда олиб борилаётган ибратли ишларни бугун Тайлоқ тумани халқи яхши билишди. Оз эмас, кўп эмас 6 гектар ердаги иссиқхонада лимон етиштирилади. Бунинг қарангки, 2000 йил охири, янги йил кунлари цитрусчилар эл дастурхонига 71 тоннага яқин маҳсулот тортиқ қилишди. Бу йил ҳосил чунонам бўлдики, лимончилар чарчаш нима эканлигини билмай меҳнат қилдилар. Иссиқхона ишчи-хизматчиларининг кайфиятлари чоғ, гайратлари зўр, шу босқин бўлса керак, манфаатдорликлари ҳам чакки эмас.

СУРАТЛАРДА: жамият раҳбари Аҳтам Норматов, жамоа етакчиси Қобил Шароповлар ҳосил сероблигидан ниҳоятда мамнун; Ҳамроқул Эргашев бошчилигидаги иккинчи бир жамоа етиштирган лимонга талаб катта.

Тоҳир НОРҚУЛОВ олган суратлар.

(Боши 1-бетда)

Хар ўчала туманда ҳам пахта тайёрлаш йиллик режаси ҳар йилгидан барвақт удаланди. Булар-ку қўшни туманлар. Дангаранинг ўзидеги "Найманча", "Дангара", "Ишонча", Худойбердиев номили ширкат хўжаликларидеги йиллик режа 103-107 фоизга баҳарилди. Шу хўжаликларга ёнма-ён жойлашган "Мулкобод", "Сирдарё", "Истикбол" хўжаликларидега эса... Мавсум ақунланиб, галвир сувдан кўтариладиган "Сирдарё" да йиллик режа 74,9 "Истикбол" да эса 67,7 фоизда қолгани маълум бўлди. "Истикбол" да гектар ҳисобига ҳосилдорлик бор-йўғи 15,5 центнерданни ташкил этганига нима дейиш мумкин? "Сирдарё" ширкатлар уюшмаси кўп жиҳатдан туман кўрсаткичларини белгилайдиган, йирик, сертармок хўжалик. 4128 гектар ер майдони бўлган бу жамоа 2338 гектар майдонда пахта етиштирди. Утган йили хўжаликда 8000 тонна ўрнига 4553 тонна пахта етиштирилган бўлса, жорий йилда 7224 тонна ўрнига, 5336 тонна пахта тайёрланди.

Масаланинг бошқа томони ҳам бор. Муроджон Норматов хўжаликка шу йилнинг май ойидан, Зокиржон Султонов эса август ойидан бери раислик қилляти. Табиийки, беш-олти ой, борингки, бир йил ичда хўжаликнинг рафторини олиш қийин. Қолаверса, хўжалик раҳбарлиги "тажриба майдони" ҳам эмас. Бир раис ортида беш-олти минг одам туради. Ана шу одамларнинг рўзғори, шарт-шароити, турмуш тарзи хўжалик раҳбарининг иш тўғрисида, малака ва маҳоратига кўп жиҳатдан боғлиқ. Аввало, раисликка ҳар жиҳатини ўйлаб, мулоҳаза қилиб, кўп билан кенгашиб, муносив одамни топиб қўйиш керак. Ана ундан сўнг, унинг ишлашига имкон ҳам бериш керак. Афсуски, Дангара туман ҳокимлиги хўжалик раҳбарларини тез-тез алмаштиришдек, яросиз иш услубидан воз кечолганча йўқ. Масалан, "Истикбол"га ташкил топганига икки йил бўлишига қарамай, бешинчи раис раҳбарлик қилляти. Фаёзбек Уришев 1999 йилнинг мартидан ноябргача раислик қилган. Шундан сўнг хўжаликни 15 январгача Мўминжон Эрзазоров вақтинчалик бошқариб турди. Январдан июнгача яна бир "муваққат раис" Абдуқолиқ Абдураҳмонов раҳбарлик қилди. Юндан

қолини маҳкам ушлаб олгани ҳолда ҳосил йиғим-теримига кеч "буйруқ" берди. "Буйруқ"ни кутиб ўтирган хўжаликлар эса доғда қолди.

-Биз теримга тушганимизда Олтиариқ тумани йиллик режанинг 36 фоизи микдоридеги пахта топширғанди, - дейди туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи Фулмоқдор Аминжонов.

Оқибатда, ҳосилнинг маълум қисми ёгин-сонини кўнларга қолиб, нобуд бўлди. Яқин 16 фоиз пахта 3-5 навларга топширилиб, хўжаликлар иқтисодий зарар кўрди. Бундан кимга фойда-ю кимга зиён?

Мақоламиш бошида айтганимиздек, Дангарда илгор хўжаликлар оз эмас. Катта тажрибага эга уста деҳқонлар ҳам кўп. Туман раҳбарияти илгорлар тажрибасини оммалаштиришга, умри пахтачиликда ўтаётган омиқдор инсонлар билан кенгашишга, янгиликларни излаб топишга етарлича эътибор бермаётгани ҳам туманин ён қўшнларини ичда депсиниб қолишга олиб келди.

Йил ақунланяпти. Хўш, Дангарда ўтаётган йилда йўл қўйилган хатолар тахлил этилиб, янги йилда аҳолини ўнглаш юзасидан чора-тадбирлар қўриляптими?

Афсуски, йўқ. Туман прокуратурасидан олинган маълумотларга қараганда, туманда кузги-қишки ишлар қонқарсиз бормоқда. Мавжуд ҳай-до тракторларидан унумли фойдаланилмаяпти. Шудгорлаш сифати

ДАНГАРА

Хўжалигимизда ерларнинг мелиоратив ҳолати яхши эмас, - дейди уюшма раиси Муроджон Норматов, - асосий пахта майдонларимиз дарё ёқасида жойлашган. Ҳар йили ҳам ноябр-март ойларида дарё тўлиб оқини натижасида далаларимизни сизот сувлари босиб кетади. Шўрланиш даражаси юқори. Мавжуд иккита мелиоратив насос станциями сизот сувларини дарёга ташлаб бериши керак. Аммо, электр энергияси етказиб беришдаги усуллар натижасида бу насослар тўла қувват билан ишламаяпти. Иккита ширкатимиз қурилуд ҳудудга жойлашган бўлиб, Сўх дарёсидан сув ичади. Бу йил сув таъминоти яхши бўлмади. Бунинг устига авжи ёздаги дўл яқин минг гектар майдондаги ғўзамизни "уриб" кетди. Ана шунинг оқибатида...

Йили 14 миллион сўмга яқин зарар билан ақунлаган "Истикбол" ширкат хўжалиги раиси Зокиржон Султоновнинг "ашулса" ҳам Муроджоннига айни "ҳамоҳанг". "Ер шўрхок, сув камчи"...

Туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбасари Маҳмуджон Худойқулнинг эса раисларга "жўр" бўлгиси йўқ:

-Бу бир баҳона, - дейди у, - мана менинг қўлимда мутахассислар берган аниқ-тиник маълумотлар турибди. Ахви вегетация даврида ер ости сизот сувлари ўтган йилнинг ўша даврига нисбатан ер сатҳидан 68 сантиметр паст бўлган. Сув тақчиллиққа келадиган бўлсақ, бу йил сувни "лимит" дагидан, хатто, анча қўп олдик. Ёз даврида ҳам икки хўжаликда ҳам бир эмас, бир неча бор сув инфоғарчилиги ҳоллари аниқланиб, об-ҳаётнинг ҳар қатрасидан тежаб-тежаб фойдаланиш юзасидан хўжалик раҳбар-мутахассисларини қайта-қайта оғолантириганимиз. Туман сув хўжалиги мутасаддисининг бу ҳаққоний изоҳи халқимизнинг "Ишлагани истаган имконият, истамаган баҳона қидирмади" деган доно нақлини яна бир қарра ёдга солди.

ДОВРУҒИ

сентябргача Шокиржон Асқаров раис бўлди. 26 августдан эса Зокиржон Султонов... Худди шунингдек, "Сирдарё" да ҳам сўнгги беш йил ичда тўртинчи киши раислик қилляти.

Хар икки хўжаликда ишларнинг орқа қетганига, балки, асосий сабаб шудир:

-Раисларни бу қадар тез алмаштиришнинг боиси нимада? - сўраймиз туман ҳокими Абдураҳмон Норқўзиёвдан.

-Биттасини Тошкентдан келган комиссия бўшатиб кетди. Яна бирининг устидан жиноий иш қўзғалиб қолди... Йўқса, раисларни алмаштиравериш қимчи зарур, - дейди А.Норқўзиёв.

Ҳоким айтмоқчи, раисларнинг биттасини "комиссия бўшатган", яна биттасини "устидан жиноий иш қўзғалган" экан, бу нимани кўрсатади? Демак, раисликка нолойиқ одамлар танланган. Туман раҳбарлари кадрларни жой-жойга қўйишга масъулиятсизлик билан ёндошилган.

-Туман пахтачиликдаги аҳолини ўнглаш учун нима қилиш керак? - сўраймиз ҳокимдан.

Рости, А.Норқўзиёв бу саволимизга туманда пахтачиликни ривожлантириш борасида қўриляётган чора-тадбирларини санаб билан жавоб беради, деб ўйлагандик. Аммо, ҳокимнинг жавоби қисқа бўлди:

-Заҳақ майдонларга шולי экиш керак, - деди у...

Дангаралик деҳқонларнинг эътирофи эътиборига, бу йил туманда пахта ёмон бўлмаганди. Режани жуда ошириб баҳаришмаса-да, қўзланган натижага эришиш имконияти бор эди. Далаларда шунга яраша ҳосил тўпланганди. Туман раҳбарлари "яхши от кейин қопади" ма-

ТИКЛАНАДИМИ?

ҳам талабга жавоб бермайди. Айнан, "Сирдарё" ширкат уюшмасида 7 та хайдоот трактори ишлаяпти, деб маълумот берилган эса-да, текширишда 3 та Т-4 русумли хайдоот трактори ишга яросиз ҳолда ҳайдовда қатнашаётганлиги аниқланди. "Дангара" ширкат хўжалигида ҳам 3 та хайдоот трактори носоз ҳолатда турибди. Бу тракторларни таъмирлаш чоралари қўрилмаган. "Дўстлик" жамоа қорхонасининг 4 гектарлик даласида ерлар 40-42 сантиметр ўрнига 20-22 сантиметр чуқурликда ҳайдалган. Прокуратуранинг туман ҳокими ва туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғига берган "тақдимнома"сида қайд этилганидек, "Тумандаги хўжаликларда ариқ-зовурларни тозалашга эътиборсизлик, масъулиятсизлик билан қараб келинмоқда. Мавжуд экскаваторлардан унумли фойдаланиш чора-тадбирлари қўрилмаган".

Хуллас, Дангарда дўппини олиб қўйиб, обдон ўйлаб қўришга аризулиқ вазиёт ҳолатга келган. Бу ҳолатда "Дангара доврўғи тикланадими" деган саволини қўндаланг қўйиш ҳам очиги, сал эриш тўлолади. Аммо... Тинмай қоққанга очилмаган эшиклар ҳам очилди, дейдилар. Умид бор, имкониятлар ҳам етарли. Ҳамма гап ана шу имкониятларни излаб топиш ва ҳаётга тадбиқ этишда қолган.

Ортиқали НОМЗОВ, "Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Зафаробод туманидаги "Уч қаҳрамон" ижара ширкатлар уюшмаси ҳудудда жойлашган "Эшбулди" фермер хўжалиги 1997 йилда ташкил этилган эди. Мазкур хўжалик жамоаси туман пахта тозалаш қорхонаси маъмурияти билан шартнома тузиб, ҳар йили ўз зиммасидаги режаларини ошиги билан баҳариб келмоқда.

Шартномага қўра, фермер хўжалиги 1998 йилда 10 тонна, 1999 йилда 54,2 тонна пахта топшириши, иккинчи томон эса ундан 20 тонна тола, 30 тонна чигит ва 1,2 тонна момик ишлаб чиқариб, махсулотнинг 70 фоизини фермер хўжалиги икти-

рига бериши, қолган 30 фоизини эса "тегирмон ҳақи" учун ўзига олиб қолиши керак эди.

ШАРТНОМА ХЎЖАКЎРСИНГАМИ?

Фермер хўжалиги жамоаси шартнома режаларини ошиги билан баҳарди.

ТААССУФ

Шарта тозалаш қорхонаси раҳбарлари эса, фермер хўжалигига тегишли бўлган 13,5 тонна тола пулини, 23 тонна чигит ва 0,9 тонна момикни ҳам бермасдан, гир-номикли қилиб келмоқдалар.

ЕТТИ ИКЛИМДАН БИР ШИНГИЛ "КОРЕА-ТАЙМС" ФИКРИЧА...

"Кореа-Таймс" газетаси ўтган йилнинг 10 та энг муҳим воқеалари рўйхатини эълон қилди. Унда Владимир Путиннинг Россия Президенти, Жорж (кенжа) Бушнинг АҚШ Президенти этиб сайланишлари, "Курск" сувости кемасининг фожиали ҳалокати биринчи ўринга чиқди.

Шунингдек, АҚШ давлат котиби Мадлен Олбрайтнинг Пхеньянга ташрифи, инсон танасидаги генетик код харитасининг яратилиши, Тайвандаги президентлик сайловиде муҳолифат кучлар вакили Чан Шуйбянинг галабаси, Исроил билан Фаластин ўртасидаги юз берган янги қарама-қаршиликлар, АҚШ биржасида ақциялар баҳосининг тушиб кетиши натижасида Осиё бозоридеги сиклинишлар ҳамда нефтнинг 37 долларгача қимматлашуви 2000 йилнинг энг муҳим воқеалари сирасига киритилди.

"ҚОРБОБО" БОШПАНАСИЗЛАР ХИЗМАТИДА

Франциядаги бошпанасиз одамлар янги мингйилликни Марселдаги марказий майдонда кутиб олдилар. "Қорбобо" хайрия уюшмаси бошпанасиз одамларга очик осмон остида байрам уюштирди.

Уша жойга кўча емакхоналар ўрнатилди. Одамларга турли-туман ширинликлар, қўшоати, иссиқ камзул ҳамда пардоз-андоз воситалари совға қилинди. Бундан етти йил аввал ташкил этилган мазкур хайрия уюшмаси кўчада қолган одамларга ҳар ҳафтада тўрт мартадан тушлик бормоқда. Бироқ, ушбу тадбирнинг битта қийин томони бор. У ҳам бўлса, кўнгилиларнинг бошпанасизларга тик турганча хизмат кўрсатишидир. Чунки, қондага кўра жамоат жойларида стул қўйиш мумкин эмас экан.

САФАР ҚОЛДИРИЛАДИ

АҚШ Президенти Билл Клинтоннинг яқин кунларда КХДР пойтахтига сафар қилиши қутилаётган эди. Кунки кеча Оқ уй маъмурияти Президентнинг Шимоллий Кореяга бормасликка қарор қилганини билдирди.

Энди бу ташриф масаласи янги Президент Жорж Бушга қолдирилди. Зотан у 20 январдан президентлик вазибаларини адо этишга киришади. Оқ уй ушбу қароридан КХДР ва Жанубий Корея раҳбариятларини ҳамда Жорж Буш командасини расман огоҳлантирди.

ПОНТЕ БЕЛГРАДГА КЕЛАДИ

Югославия ва Руандада содир этилган жиноятларни текшириш бўйича БМТ халқаро трибунали бош прокурори Карла дел-Понте яқин кунларда Белградга келишини маълум қилди.

У Югославия Президенти Воислав Кощуницадан мамлакатнинг собик раҳбари Слободан Милошевични ҳибсга олишда кўмак бериши сўрамоқчи. Маълумки, халқаро трибунал С.Милошевични оммавий қиргин уюштириш ва ҳарбий жиноятлар содир этишда айбалоқда.

ҚАШШОҚЛИККА ҚАРШИ ҚАРЗ

Халқаро валюта жамғармаси директорлар кенгаши Молдовага 142 миллион АҚШ доллари микдориде қарз ажратиш тўғрисидаги дастурни маълум қилди.

Бу дастур уч йилга мўлжалланган. Жамғарма вакилининг билдиришичига, бу маблағни башариятнинг энг катта муаммоси-қашшоқликни тугатиш ва иқтисодиётни ривожлантиришга сарфлаш кўзда тутилган.

ЯНГИ АСРДА ЕЧИЛСА, АЖАБМАС

Инсоният тақдиридеги қийин мушкулотлардан бири муҳожирлар масаласидир. Ушбу муаммо билан шугулланувчи халқаро ташкилот Бош директор Мак-Гинди дунё давлатларини ушбу чигалликни ҳал қилиш борасида фаолликни янада оширишга чақирди.

Унинг айтишича, сўнгги йилларда муҳожирлар сони анча қўпайган. Бу эса жиноятчилик билан боғлиқ қатор муаммоларни келтириб чиқармоқда.

Ташкилот маълумотларига қараганда, дунёда муҳожирлар сони ҳозир 150 миллионга етди. Ноконуний муҳожирлар сони эса бир неча миллионни ташкил этади. Ҳозир уларнинг 3 миллиони Оврупода, 250 минг нафари эса АҚШда ушлаб турилибди.

(Жаҳон оммавий ахборот воситалари хабарлари асосида сиёсий шарҳловчи Р.УМАРОВ тайёрлади).

ДЕҲҚОН МАНФААТИ-ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

(Боши 1-бетда)

Яна бир оғрик нуқта устида тўхталасак. Ҳозирги даврда диний экстремистик оқимларга қарши кураш кетмоқда. Бу эса прокуратура идораларидан ўта ҳушёрликни талаб қилади. Шу ниятда туман ҳокимлиги, халқ таълими бўлими раҳбарлари билан ҳамкорликда Халқобод, Ободон, Бешкўтон, Музработ каби фуқаролар йиғинларида тушунтириш ишлари олиб борилади. Афсуски, ўз билганидан қолмаётган, қалтис

йўлга қадам босаётган кимсалар ҳам йўқ эмас. Масалан, Саидали Икромов, Нурилло Муҳиддинлар ва Исроил Пардаевлар "Хизбут-таҳрир" диний экстремистик оқимининг тарафдорлари эканлиги аниқланди. Улар жиноий жавабгарликка тортилиб, қамоққа олиндилар.

Тумандаги умумий аҳволга назар ташланса, жиноятчилик жорий йилда анчагина қамаяганини кўриш мумкин.

А.НАЗАРОВ, Музработ туман прокурори.

БОЗОРДА НАРХ-НАВО ҚАНДАЙ?

Table with 11 columns: №, Номи, Тошкент, Андижон, Наманган, Ферғона, Самарқанд, Термиз, Қарши, Бухоро, Навоий, Урганч, Нукус. It lists various goods and their prices in different regions.

КОНИМЕХЛИК ШИРКАТЧИЛАР

(Боши 1-бетда)

Туёқ сонини кўпайтириш мақсадида 108 минг бош кўзи ўстиришга қолдирилди. Олинган кўзиларнинг 68600 боши қоракўл тери учун сўйилди. Бу ҳолат хўжаликлар иқтисодиётини янада юксалтириш имкониятини берди.

Ширкатларимиз шу йил чорвачилик махсулотлари сотиш ҳисобидан 230 миллион сўм соф фойда олишди. "Конимех" хўжалигида ҳар юз бош совлиқдан 112, Абай номили ширкатда 111, "Кизилкум" ширкатидега эса 107 тадан кўзи олинди.

"Сарибел" ширкат хўжалигида 2000 йил

"ЎЗАГРОКИМЎТАЪМИНОТ" ДАВЛАТ АКЦИОНЕРЛИК БИРЛАШМАСИ

Пахта, галла, сабзавот-
полиз маҳсулотлари
етиштириш, уларни
хорижга экспорт
қилиш борасида
2001 йилда амалга
оширилажак барча
эзгу ниятлар
мамлакатимизнинг
иқтисодий тараққиётига
муносиб ҳисса
бўлиб қўшилишига
тилакдошмиз.

**Янги йил мамлакатимиз учун
улкан зафарлар йили бўлсин.**

"НАВОЙДОН МАҲСУЛОТЛАРИ" ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҲИССАДОРЛИК ЖАМИЯТИ

"Оналар ва болалар йили"
2001 йил билан
барча ватандошларимизни
муборакбод этади!

Уларнинг ишларида
улкан ютуқлар тилайди.

Азизлар,
янги аср,
янги мингйилликнинг
биринчи йили барчамиз
учун унутилмас воқеаларга,
тенгсиз қувончларга мўл бўлсин!

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ "ПАХТА БАНК"НИНГ НАМАНГАН ВИЛОЯТ БОШҚАРМАСИ

Бутун Ўзбекистон халқини янги мингйиллик билан самимий қутлаб, ушбу қувончли кунларда ҳар бир хонадонга бахт-саодат, тинчлик ва фаровонлик тилайди!

Янги 2001 йил тухфаси сифатида

"Пахта Банк" аҳолига ўзининг энг жозибадор "АСР СОВҒАСИ" йиллик омонат турини таклиф қилади. Сиз ушбу омонат бўйича маблағингизни жойлаштириш муддатини инobatта олган ҳолда, йиллик 25 дан 100 фоизга қадар даромад олишингиз мумкин. Омонатнинг энг кам миқдори 20000 сўм.

Байрам омонатига пулингизни 2001 йилнинг 15 январига қадар

"Пахта Банк"нинг исталган бўлимида қўйиш имкониятига эгасиз.

АСР СОВҒАСИ СИЗНИ КУТМОҚДА!

Бундан ташқари, "Пахта Банк" аҳоли учун қулай бўлган қуйидаги омонат турларини ҳам таклиф этади:

"НАҒАҚА" омонати — нафақа ёшидаги отахон ва онахонлар учун 1 йил муддатга очилади. Омонат миқдори мутаносиб равишда йиллик 38 дан 50 фоизга қадар фоиз ставкаси бўйича даромад тўлаб борилади. Бошланғич бадал миқдори чегараланмаган.

"ФАРОВОНЛИК" омонат тури — 3 ва 6 ой муддатга очилиб, йиллик 36 фоиз миқдорида, ҳар ой капиталлаштириш натижасида йиллик 38,8 фоиз миқдорида даромад тўланади. Омонатнинг энг кам миқдори 5000 сўм.

"НАВНИҲОЛ" омонати — 16 дан 25 гача ёшлар учун 1 йил муддатга очилади. Фоизли даромадлар Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг молиялаштириш ставкаси бўйича тўлаб борилади. Бошланғич бадал миқдори 1000 сўм. Омонат миқдори ойма-ой оширилиб бориб, 50000 сўмга етказилган тақдирда, омонатчи фоизлар бўйича оладиган даромадлари ҳисобидан 10 фоиз миқдорида қўшимча даромад билан рағбатлантирилади.

"БАРАҚА" омонати — 6, 9 ой ва 1 йил муддатга жойлаштирилади ҳамда тегишли равишда 20, 25, 30 ва 35 фоиз ставкаси бўйича даромад олинади. Омонатчи бундай омонат тури бўйича ҳисобланган фоизларни олдиндан олиш имкониятига эга. Омонатнинг энг кам миқдори 20000 сўм.

"ОҚ ОЛТИН" омонат тури — 6 ой муддатга очилиб, йиллик 30 фоиз миқдорида даромад тўланади. Омонатнинг энг кам миқдори 2000 сўм.

Фоизли даромадлар омонат қўйилган кундан оқ, ойма-ой тўлаб борилади.

Банк сармоянгиз ҳақидаги маълумотларни сир сақлашни, омонат шартларининг тўлиқ бажарилишини ҳамда талабингиз асосида, Сиз истаган вақтда пул маблағларингизни қайтариб беришни кафолатлайди.

ОМОНАТИНГИЗ ФАРОВОНЛИГИНГИЗ ЙЎЛИДА ХИЗМАТ ҚИЛСИН!

Истагимиз, янги аср тинчлик ва тараққиёт асри бўлсин!

Жонажон республикамиз дунёдаги энг тараққий этган давлатлар қаторидан ўрин олсин!

Янги йилда сизга - саломатлик, бахт ва омад Сизларга ҳаминша ёр бўлсин, азиз дўстлар!

**"ПАХТА БАНК"нинг Наманган
вилоят бошқармасига қуйидаги
телефонлар орқали мурожаат**

қилишингиз мумкин: 6-33-08, 6-10-90, 6-31-51, 4-20-33, 4-02-41, 4-21-69

ТИРКАШ БУВА ТҲЙГА БОРСИН

(Боши 1-бетда)

Шунда урф-одатларимизнинг ҳаётийлигига чин дилдан ишонасан. Балки, Яратган эгам биздан ўз саховатини аямаганлиги, болажон, меҳмондўст, қалбимиз дарёдек, бағримиз осмондек кенг бўлганидандир. Нима бўлганда ҳам, тўқинликнинг ортида инсон меҳнатининг беқиёс шиквати билан яратилган маҳсулоти, илмий тилда айтадиган бўлсак - қиймати турибди.

Утган йилда Иштихон туман Амир Темур номи жамоа ҳўжалиги хонадонларида икки юзга яқин тўй ўтказилиб, ўнлаб киши энгил автомобил машиналарига эга бўлди. Одамларнинг турмушидаги кескин бурилиш сабабини меҳнатдан излагандагина ҳақиқатни топан бўламиз. Ҳўжаликдаги пахтачилик жамоасининг етакчиси Сайфулла ака Сайдинов нима сўрамоқчи эканимизни сездим шекилли, ўзи гап бошлади:

«Уч-тўрт йилдан бери узумларни совуқ уриб кетаётган эди. Ҳўжалигимиз богдорчиликка мослашган. Узумчилик асосий соҳа ҳисобланади. Аммо, буттур совуқ урмади. Натихада, ҳамма ўзини боққа урди. Айниса, ёшларимиз кейинги пайларда меҳнат нималигини тушунди. Звено бўлман, ер ажратиб беринг, деб сўровчи ёшлар кўпайиб бораётганлигидан жуда хурсандим. Еш оилалар кам деганда 700-800 минг сўмлаб даромад қилгандан кейин,

албатта, меҳнатнинг қадрига етишадим-да. 1992-93 йилларда магазинга кирсак, бўм-бўш пештахталарни кўриб, юракка ваҳима тушарди. Халқимизда бир гап бор, қимматчилик бўлса ҳам, қаҳатчилик бўлмасин, деган. Шўқлар бўлсинки, бугунги савдо дўконларини кўриб, кўзинг қувонади. Магазинларда, бозорларда ҳамма нарса бор. Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик, деган нақл беҳудага айтилмаган, чоғи. Қишлоқда ишсизликка тўла барҳам берилса, ана ундан кейин яшашни томоша қилинг.

Мухтарам Президентимиз чет эл инвестицияларини қишлоқда жойлаштириш лозимлиги тўғрисида ажойиб фикрларни билдирган эди. Бизнинг ён атрофимизда Кўрлисой, Октепасой, Қийқимжой қишлоқларида етиштириладиган майизнинг ўзи битта заводни бемалол иш билан таъминлайди. Бир пайтлар қимнинг маблағи бўлса, атрофдаги кичик завод ва ишлаб чиқариш корхоналарини эгаллаб олган. Тадбиркорлик, ишбилармонлик етишмаслиги туфайли сотиб олган кишилар ишни маромига етказолмай овера. Маҳсулотларни қайта ишлайдиган, майизни қуритадиган кичик корхоналарга эса эҳтиёж тобора кўпроқ сезилмоқда.

Утган йилда Амир Темур номи ҳўжалик биргина узумчиликдан 18 миллион 400 минг сўм ялли даромад олганлигининг ўзи ҳосилдорликнинг ошганлигини кўрсатади.

Қувончлари чексиз орлтоқликларнинг орау-ўйлари рўёбга чиқиб, Тиркаш бувага ўхшаш қариялари ҳар доим тўйларнинг бошида бўлайлик, дея эзгунят қилмоқдалар.

Муфтилла ЮСУПОВ.

Урта Осиёда ягона ҳисобланмиш Жиззах Олимпия захиралари коллежи фойдаланишга топширилди. Ушбу даргоҳда ўқув корпуси, 200 ўринли ётоқхона, 4 та ёзги теннис майдончаси, ёпиқ спорт мажмуаси, очиқ сузиш ҳавзаси, 200 ўринли ошхона, сауна, маънавият маркази ва кутубхона мавжуд.

Айни дамда бу коллежда спортнинг 8 хил йўналиши бўйича 200 нафар ўқувчи таълим олмақда.

СУРАТЛАРДА: Олимпия захиралари спорт мажмуаси кўриниши; Курашчилар машғулот пайтида.

Б.ТўРАЕВ (ЎЗА) олган суратлар

АМИРОБОДДА ЯНГИ ШИФОХОНА

Бманида саломатлик шохобчаларининг сони яна биттага кўпайди.

«Чорбак» ширкат ҳўжалигининг Амиробод қишлоғида яқинда замонавий лойиҳалар асосида қишлоқ тиббиёт маскани қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бундай қулайликдан нафақат амирободликлар, балки қўшни Аравон ва Оғар қишлоқлари аҳолиси ҳам чексиз мамнун бўлишди.

Комплекс тиббий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги шифо маскани бир кунда 50 беморни қабул қилиш имконига эга. Унда акушерлик, физиотерапия, бола-ларни кўриш ва эмлаш, боғлаш ва тиш даволаш хоналари мавжуд. Шунингдек, масканининг қўндузги бўлимида бир йўла 8

беморнинг вақтинча даволаниши учун барча шарт-шароитлар мўҳайё. Қишлоқ аҳолиси саломатлигини муҳофаза қилиши умумий амалиёт ҳакими Дилбар Рашидова бошчилигидаги шифокорлар ўз зиммаларига олишди.

Маскан қурилиши 4 ойга мўлжалланган эди. Бироқ, «Бухоротаъмиркурилиш» ишлаб чиқариш бирлашмаси бунёдкорлари уни муддатидан қўриб, фойдаланишга топширдилар. Юқори сифат билан бунёд этилган ушбу иншоотга 27 миллион сўм маблаг сарфланди.

«Хар қандай танқислик ва қийинчиликларга қарамай, масканининг лойиҳа асоси-

да қурилишига асосий эътибор қаратдик, дейди бирлашма бошлиғи Анвар Хайдаров. - Ишининг тез ва соз бажарилишини таъминлаш мақсадида энг малакали бунёдкорларимизни жалб этдик. Бу эса иқтисодий самарадорлик учун ҳам анча қўлай келди.

Ҳа, қурилишнинг жадал суръатда олиб борилиши учун бирлашманинг Бухоро шаҳридаги ихтисослашган жамланмаси ва «Ромитантаъмиркурилиш» корхонаси жамоалари алоҳида ибрат кўрсатдилар. Айниса, Ботир Ражабов, Аслон Саидов, Олим Холмуродов, Амрулло Янгиев ва Раҳмат Ражабов сингари бунёдкорларнинг ғайрат-шижоати кўпчиликка ибрат бўлди.

Амиробод қишлоғида қад ростлаган янги шифо маскани аҳолига муносиб совға бўлди.

Иззатулла ҲОЖИЕВ.

Ҳўжалик раҳбарлари, фермерлар диққатига
«РУМЕКС К-1» УСИМЛИГИ – ЧОРВАНИНГ «ЖОНИ» УНИНГ УРУҒИНИ СОТИБ ОЛИНГ

Чорва моллари, парранда, балик учун гоят тўйимли – таркибида юқори микдорда протеин бўлган, йилига қамида 4-5 марта ўрилиб, гектаридан 300 тоннагача кўк масса олинадиган, йигирма йилгача қайта экилмайдиган кўп йиллик «Румекс К-1» ўсимлигининг уруғи сотилмоқда. Уруғ сотиб олганларга бу ўсимликни қандай экиб, парваришлаш бўйича йўл-йўриқлар берилиб, амалий ёрдам кўрсатилади.

«Румекс К-1» ўсимлигини Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институти, ўсимлик моддалари институти, «Узпаррандасаноат» уюшмаси мутахассислари ўрганиб, протеинга бой эканлигини тасдиқлашди.

Уруғликка ҳақ тўлаш харидор учун мақбул усулда амалга оширилади. Уруғлик бериш ҳисобига ҳўжалик ва фермерлар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш ҳам мумкин. Тошкентдаги телефон: 98-60-44. (куннинг исталган вақтида)

«150-Дорихона» очиқ турдаги акционерлик жамияти акциядорлари диққатига!

2001 йил 6 феврал соат 15.00 да Тошкент шаҳри Охунбобоев майдони 21-уй манзилидаги «150-Дорихона» биносида акционерларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши ўтказилади. Кун тартиби қуйидагича:

1. Акционерлик жамиятининг янги Низомини тасдиқлаш.
2. Бошқарув ҳайъатини сайлаш.
3. Қузатув кенгашини сайлаш.
4. Акционерлик жамиятининг 2-эмиссия акцияларини чиқариш тўғрисида.

Қузатув кенгаши.

«Ўзметасабзавотузумсаноат-холдинг» холдинг компанияси жамоаси бошқарма бошлиғи Т.Сироҳиддиновга волидаи муҳтарамаси

Тўхтаҳон Аянинг
 вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Қишлоқ ҳўжалик илмий-ишлаб чиқариш маркази жамоаси бўлим бошлиғи Б.Комилловга отаси

Султон КОМИЛОВнинг
 вафоти муносабати билан чуқур таъзия ихсоз этади.

Азиз юртдошлар,
муस्ताқил мамлакатимизнинг фуқаролари,
пахта тозалаш корхоналарининг ишчи-хизматчилари,
қадрли ҳамкасблар!
Барчаларингизни
Янги йил, янги аср билан самимий қутлаймиз.

БЕКОБОД ПАХТА ТОЗАЛАШ ҲИССАДОРЛИК КОРХОНАСИ

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТ	ТАХРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Туроб ХОЛТОВ, Азимжон АЮПОВ, Абдурашид БОБОМИРЗАЕВ, Искандар ҚАЛАНДАРОВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Икромхон НАЖМИДДИНОВ, Бахтиёр ОЛИМЖОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Хабиб ТЕМИРОВ (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Гафур ШЕРМУҲАММАД (масъул котиб), Шамсиддин ЭСОНБОВЕВ.	МУАССИСЛАР: Қишлоқ ва сув ҳўжалиги вазирлиги, «Ўзбекистон маҳсулот» корпорацияси, «Ўзметасабзавотузумсаноат-холдинг» компанияси, «Ўзпахтасаноатсотиш», «Ўзбекипаги», Дехқон ва фермер ҳўжаликлари уюшмалари, Агрисаноат мажмуи ҳўжалик касба уюшмаси Марказий Қўмитаси	Телефонлар: Қабулхона - 133-09-93 - 133-40-87 (факс), бош муҳаррир ўринбосарлари - 133-16-27, 133-44-43, котибият - 136-56-26. Ижодий гуруҳлар: 136-56-21, 136-56-25, 136-54-42, реклама ва эълонлар - 136-56-30.	ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Қорақалпоғистон Республикаси - 8-361-58-519-58; Андижон - 8-374-2-25-32-23; Бухоро - 8-365-22-648-22; Жиззах - 8-372-33-553-59; Навоий - 8-436-22-588-56; Наманган, Фарғона - 8-369-22-652-10; Самарқанд - 8-366-64-615-37; Сурхондарё - 8-376-46-526-61; Тошкент, Сирдарё - 8-371-136-56-21; Хоразм - 8-362-22-640-80; Қашқадарё - 8-375-22-517-65.	МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР Кўчаси, 32 Газета сешанба, пайшанба, жума кунлари чиқади	«Шарқ» нашриёт матбаа акциядорлик компанияси босмасида «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин. Манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.	Газетамиздан мақолалар кўчириб босилганда «Қишлоқ ҳаёти»дан олинди деб кўрсатилсин. Навбатчи: У.ЖУМАЕВ.
--	--	--	---	---	--	--	--